

SUBSCRIPCIÓ
Barcelona. Una pesseta al mes
Espanya. 4'50 pessetes al trimestre
Extranjer. 9'00 L. — L.
Pagant per any, una pesseta de rebueta

EL POBLE CATALA

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 8, PRINCIPAL
IMPRENTA
CARRER DE FORTUNY, NUM. 2 TERÇ
TELÈFON
REDACCIÓ, 723 - IMPRENTA, 2,231

ANY IX.-NUM. 2.790

BARCELONA, DIMARS 29 D'OCTUBRE DE 1912

UN NÚMERO, 5 CENTIMS

DE POLÍTICA CATALANA

L'eterna "coalició", de "La Veu de Catalunya", y "La Publicidad", -Desmentint falsetats.-Els federals nacionalistes de Figueres y de Lleida no pensen separarse de l'U. F. N. R.

El diari regionalista y el diari reformista, anant de parella com en ella es de costum, publicaren dies passats la falsa nova de que'l diputat per Figueres y estimat amic nostre senyor Salvatella s'havia separat de l'U. F. N. R. Y afegeixen — amb caritativa fruició — que s'anunciaven separacions en massa dels correligionaris. Tòthom creu que aquestes localitats serien Figueres y Lleida.

Però les tergiversacions informatives dels dos cotars coaligats no han fet gaire gràcia a aquells a qui suposaven desorientats. En quant als correligionaris figuerencs, no més cal veure com parlen els seus òrgans "El Ampurdanès" y "Empordà Federal".

El primer publica, ademés d'uns sublims comentaris de redacció, un article de col·laboració, declarant que l'insertar gesticos per coincidir exactament amb el seu criteri. D'aquest article en reproduïm els paràgrafs finals, que diuen així:

«Opinamos nosotros que, no cambiando de partido el señor Salvatella, continuando en el federalismo, cuya enseña tenemos levatada, es en él un exceso de delicadeza hablar de renuncia al acto a que en manera alguna debe acceder el partido que le confirió la representación del distrito.

Porque en el caso improbable de que mereciera a otro partido, la actitud política de Salvatella resultaría dignísima y con ella daría, además, patente muestra de conocer a su distrito.

Bien sabe Salvatella que el Ampurdanés en general y el distrito de Figueras más especialmente no se compone de siervos que cambien de opinión política y de partido porque se le antejo cambiar a su diputado.

Por eso no prosperarían aquí los Mirós y los Zuluetas, de cuya madera no consideramos a Salvatella.

Amb aquestes darreres paraules queda ben servida «La Publicidad». Però més hi queda encara amb el següent solt del nostre benvolgut conferré «Empordà Federal»:

«EL COMENTARI DE «LA PUBLICIDAD» — «La Publicidad» ens fa a nosaltres la repugnancia que'ns fan els homes sense conviccions firmes, mancats de coratge per agredir front a front y sobretot de mala intenció per fer mal a l'enemic, amb una diplomacia que registra l'estímoc.

La guerra a l'Àfrica, l'empresonament del Ferrer, la reversió dels tramvies de Barcelona; en tot allò que remou les ànimes joves, ansioses de radicals transformacions, les plomes de «La Publicidad» — que en sa majoria treballen a gust del pagu — perdien el seu temps y allò on el lector hi voldria veure un crític de rebeldia hi troba una frase dubtosa, una actitud indecisa.

Aquell republicanisme, aquell sentiment de democràcia que tant s'ostenta en les pla-

De la dictadura espiritual a Catalunya

(Retorn a una Doctrina de l'Entusiasmo cívico proposat com a base religiosa de tota forma culta d'Acollí)

ORACIÓ XXII
La llei de la tessitura cívica y la jerarquia dels instruments de Musica, segons en Jaume Pahissa.

1.-Aquest dia, mentre resavem l'Oració XIX, apropiada del Sistema de les Arts segons en Pahissa, me vau agrair perquè vau estar tant quieta. Dels dies més quiets que us he vist.

Veïem si avui també fareu bondat. Hem de parlar d'un assumpte molt seriós; y, si teniu el dret d'exigir de mi la major claretat en aquest moment, a mon torn jo'm sento el dret de preguntar l'atenció d'ecol·lar-me.

Doncs, mireu:
Preparació a la Oració
A) Posició del problema

I
2.- Imaginem-nos davant d'una orquestra. Els diversos instruments que hi ha en ella — dels quals, així, ella es compon — reclamen la vostra atenció. Y la reclamen (suposem) en vista d'un principi de jerarquia dels instruments mateixos. Cimbal, trompes, flautes, corda, metall, fusta... tot això s'ha de classificar en vista (ho torno a dir) d'establir una jerarquia.

Aquest problema és el problema que's proposa el nostre pensador.
Segons quin mètode?

Y, abans de tot, aquest problema és possible?

II
3.- El problema, sí, és possible. Així val tant com dir que el és racional — pensable.

No racional o pensable (possible) para tot hom. Ben entès. Hi ha músics (el mestre Lamote, per exemple, entre nosaltres) pels quals la qüestió agitada per en Pahissa, seria vana, d'absurda vanitat. Així, per ella, el problema de la jerarquia dels instruments dins l'orquestra tindria el mateix valor que'l concedir a la quadratura del cercle o al moviment continu per tota Acadèmia de ciències que s'estimi una mica.

4.- Afirment de la legitimitat del problema. Com provaria, aquesta legitimitat? La prova, és precisament el desenvolupament de l'oració d'avui. De manera que, en la Introducció que estic traçant, us prego que'm vulgueu creure baix la meua paraula y que'm vulgueu seguir llegint.

Una exposició lògica té aquest inconvenient y aquesta ventajeta: que procedeix per parts. La ventajeta, és la claretat; l'inconvenient, és que s'ha de pregar a l'impatient llegidor l'exercici d'una virtut gens nostra: la paciència per escoltar educadament fins a la fi.

5.- Retenint, us ho prego, per gentilesa, ara, de moment, així: que'l fet d'acceptar com a possible (pensable) o de rebutjar com a inconcebible'l problema de la jerarquia dels instruments musicals, depèn en el fons de la psicologia íntima del músic que's posa aital problema: — en últim terme, del temperament o de l'instint. Digueuhi instint, digueuhi gust: llibertat, aquí, d'elecció del món.

III
6.- Tenim una idea de la qüestió. Sols una idea preliminar: la qüestió no està posada encara.

Per poder tenir el dret a dir que hem posat el problema, és precis donar d'ell un enunciat clar y breu, — sintètic.

Començem ja, tolerablement, la zona dins la qual ha meditat el nostre artista; hem acceptat un «instint» com a motor primer de la seva meditació. Sabem què és lo que el cerca; empré, és precis dir-ho en una fórmula sintètica:

7.- A reserva d'aclarir, pot per mot, us proposaria acceptar el següent enunciat.

Problema
Donats els instruments d'una orquestra, estableix una sèrie jeràrquica entre ells y descompon la llei a la qual la jerarquia obedeix.

Posada així la qüestió, és susceptible d'una solució racional?

En Pahissa creu que sí. No sols: ell creu haver-la trobada. (Amb les modestes reserves, així va sens dir, que un artista del seu temps y un pensador de la seva força no pot menys de fer sempre.)

B) Fonts d'estudi
I
8.- Hi ha dues fonts de filòsofs: aquells qui confien les llurs meditacions a

ECOS

FLOREIX DURANT aquesta setmana, en la ciutat, una primavera artificial. És una primavera sense olor.

Floreix precisament en els llocs on sembla que'l fet hivern deuria regnar sempre. Parlem de les botigues d'enterraments: Fenícies, Egipcies, Neotífies...

En totes elles ben col·locades en els aparadors, penjades dels escaparates flueixen les coronas de flors de porcellana y de vellut, de fulles de paper, lluna o pergami, de grans de vidre o esbaltat.

Tot això es fa com a manifestació d'una primavera artificial.

Les altres coronas, fetes de crisants y coronats, també són fredes. Coronas de flors sense olor, que no's marceixen mai mes, que si no son de lluna, vellut o porcellana semblen ser-ho.

D'aquestes flors es fa florida que fa l'actual primavera. Avui, dimecres y dijous en les botigues; dijous y dissabte en els cementiris.

Me direu que en aquests darrers llocs potser ja tindran un cert perfum y un cert color que's hi hauran deixat les mans y les llàgrimes de les filles, mares y esposes que les hi hauran deixades.

Cert, per fàctic que fossin aquells ninos gurnis amb cintes cobertes de lletres empastades; per ridícules que'ns semblin aquells retrats, y aquells fanalats y aquelles xinxetes, quan no hi ha la vanitat, hi ha la bona intenció, y nosaltres no admetem mai, mai, però mai, que de bones intencions n'estigui empedrat l'infern. Aquest pot estar empedrat de bones accions, fetes amb mala intenció, però mai de lo que durà ditxo.

Quina esperansa ens quedaria aleshores a nosaltres els febles, que prometentnos cada dia esmena, hem pecat, pequem y tornarem a pecar. Sempre amb molt bona intenció, al sortir de casa, després de fer una marmalla a la mare?

III
JA QUE hem parlat de morts. Al carrer de la Boqueria, en una botiga de guinalla, incidentalment de coronas de mort, han montat a l'aparador una mena de pessebre macabre.

A primer terme, panfons. Després tres escalinates. En últim terme, rengleres de ninos. Tot això, està poblat per un seguit de nines, vestides les unes de porters del Cementiri, les altres d'enterraments, amb balari y tot; les de més enllà de viudes desconsolades, portant el record de l'amor perdut, però no oblidat, a la tomba del difunt.

Les modistes s'hi embadaleixen y estan segurs que ja's veuen (després de casades y viudes), portant aquell tortell de perpetuïtes a la mà y amb el cap cobert per un barret amb negra gassa, caminant cap a la tomba del difunt y fregant els jenolets, en el tramvia que's hi porta, amb el que si la cosa arriba a fi de bé, serà segon marit.

IV
HEM CORREGUT, durant els darrers dies, un reguizell de teatres, cinematògrafs y salons de varietés.

Deixant apart els llocs on se fa comèdia en serio, no ens hem divertit en lloc. Cert, que nosaltres hi anàvem amb una idea preconcebuda, la de veure un pallissos. Una conversa sostinguda amb un amic ens fou nixerit tal desitj. Tot fou debades. No hi ha pallissos.

Y cregueu! Els pallissos son necessaris en una ciutat que tal vulgui dir-se.

No sols els pallissos, sinó també's barretes, els atletes, les ballarines que atravesen rodones de paper fi y els malabaristes.

LA GUERRA DELS BALKANS

Segueixen les desfetes turques. - Presa de Mitrovitz pels serbis. - S'anuncia la presa de Scutari, pels montenegrins

Impressió general

Les darreres noves accontenten la desfeita general dels turcs per tots els costats. Els serbis s'han apoderat de Mitrovitz, important ciutat situada al sud de Novi Bazar. Desde arà's serbis són amos virtualment del sandjack de Novi Bazar y de la Vella Serbia.

II
13.- Doncs ja capiu, en essència, amb què consisteix el segon moment de la nostra Oració.

No n'hi ha prou amb sentir la necessitat d'una jerarquia dintre una orquestra. L'instint irà: hi ha instruments nobles y instruments menys nobles o decididament innobles. — A la raó, però, el deure d'establir el CRITERI DE NOBLESA.

III
14.- Del criteri, finalment, passem a la Llei. Y és aquí que comença el tercer moment de la nostra Oració.

Primer. Sento que hi ha d'haver una jerarquia.

Segon. Y ho sento, guiat per aquest o aquell Criteri (o Criteris).

Tercer. El Criteri dependrà d'aquesta Llei, que s'anuncia així.

No trobeu que és aquesta la gradació? Si y simultàniament amb aquesta gradació se desenvoluparà avui el nostre resar (digueu meditar, digueu compendre).

DIEGO RUIZ
(Seguirà).

Notes y comentaris

Un banquet íntim

En el «Mundial Palace», dissabte a la nit, tingué lloc un íntim sopar, amb que nostre benvolgut amic y company l'Eduard Batalla obsequià a la comissió organitzadora del banquet popular que amb el nom de «Banquet de la sinceritat electoral», varen dedicar els seus electors l'hivern passat.

A la taula hi prengueren seient uns vint-i-cinc amics, entre ells l'il·lustre amic y company don Pere Corominas y l'estimat amic l'exregidor don Nicolau Juncosa.

No cal dir de la manera plentosa y agradable com transcorregué la festa que, pel caràcter íntim de la mateixa, no fou cosa per brindar. Solament en Batalla se limità amb cures paraules a oferir aquell àpat com una mostra d'afecte envers els seus amics, contestant alguns d'aquests amb mots d'agraïment sortits de l'ànima.

En Batalla, que sab lo que en aquesta casa se l'estima, pot estar segur que se li agraeix que a l'àpat hi fou convidat un redactor d'EL POBLE CATALA.

Una carta

El C. N. R. ens prega la publicació de la següent carta oberta:

«Carta oberta al senyor President del Centre d'U. F. N. R. del Districte III:

Benvolgut company: El representant del C. N. R. de Gràcia que va assistir en delegació meua a la reunió per vos convocada, per confeccionar una candidatura de Junta Municipal del nostre Partit, m'ha comunicat lo ocorregut en aquella reunió, y com sigui què's tracta de coses que personalment m'afecten, dec manifestarvos:

Primer. Que, tot agnoscant l'immensculda desídia d'haver-me considerat amb prou valentia per formar part de la futura Junta Municipal del nostre Partit, a la qual no he pensat mai pertànyer, dec protestar, empro, de no haver sigut consultat prèviament per fer ús del meu nom en cosa de tanta responsabilitat com una candidatura de Junta Municipal de l'U. F. N. R. que en la mentada reunió va discutir-se.

Segon. Que entenc que la candidatura ha de ser expressió sincera de l'exponentia voluntat de les entitats del Partit, lliurement manifestada; y es a dir: obra unànim y seriosa de tot el Partit.

Tercer. Que un organisme laboriós, de permanent activitat com ha de ser la Junta Municipal, han d'integrarlo homes de bona voluntat y de bona intenció, lliures de prejudicis y de passions, d'apèlits de treball permanent demostrats, d'una conducta pública y privada gens sospitosa, y no recollits entre les nostres conviccions, no recollits entre les prohoms que'l situació especial els

coloca en lloc prestigiós moderador o consultiu, sinó que s'han de triar entre'ls ideals companys que consagren el Partit, desinteressadament, tot el seu entusiasme y tota la seva estimable laboriositat.

Ja sabeu, doncs, el meu criteri. Jo resto com sempre en el meu obscur lloc ple combat. Si la meua tasca y la meua persona us poden servir per l'enaltiment dels nostres ideals y de la nostra acció, maneu al vostre afim, company.

Ribera y Rovira
Barcelona 27 d'octubre de 1912.

Acció del partit

La «Juventut F. N. R.» del Vendrell, ha organitzat una sèrie de platíques polítiques que tindran lloc cada cap de mes.

La primera tindrà lloc el dia 2 de novembre, parlant sobre'l següent tema: «Consideracions sobre'l partit de l'U. F. N. R.».

Dijous a la nit, se reunirà la Comissió Organitzadora del Cens de l'U. F. N. R. per tractar del dia que s'han de celebrar les eleccions de la Junta Municipal.

Se creu que tindran lloc el 10 o el 17 de novembre pròxim.

El projecte de llei ferroviaria

La «Juventut Socialista» d'aquesta ciutat, pensa realitzar, en col·laboració amb tots els elements liberals de Barcelona, una intensa campanya per a protestar del projecte de llei ferroviaria presentada a les Corts pel Govern don Canalejas.

S'inaugurarà la campanya amb un mitíng que tindrà lloc el divendres vinent a la nit, en el Centre Socialista de Gràcia.

Varies

La direcció del Grup Catalanista «La Davañtera» prega a tots els seus inscrits se servixin concórrer al lloc de costum demà dimecres, a les deu de la vetlla, per tractar d'un assumpte de gran interès per la mateixa.

—L'Agrupació Socialista de Barcelona, ha traslladat el seu domicili, al carrer de Barbad, 29, primer.

—El senyor Josep Zulueta, donarà aviat una conferència a la «Juventut Republicana Reformista» de Barcelona. Desenvoluparà'l tema: «Concepte de la política».

—Avui, a la nit, se reunirà la Comissió nomenada en l'Assemblea de Tarragona, per parlar a cap els acords que s'hi adoptaren.

—Han tornat de la capital d'Espanya els diputats a Corts senyors Ventosa y Calvell y Fournier, el senador senyor Bosch y Puig y els senyors Eusebi Corominas y combe de Lavern.

—Els ferroviaristes estan organitzant una juvenut al Districte VIII.

—Ha marxat a Madrid el senyor Hurtado.

PANA LLETES. Torrons Neules y Tortells de cin LLOPIS, avui Casa Rovira, igual bons que 25 anys endarrera. Somberrers, números 5 y 7. Telèfon, número 2764.

Básculas-Caixas
Pibernat
per Cabals
Avinyó, 8-10

Schneider-Camé té sobre aquell una re-
marcable superioritat.
Aquesta comparació pot semblar un
pari i poc útil, però en realitat és una
pari i poc útil, però en realitat és una
pari i poc útil, però en realitat és una

Els alemanys y'ls turcs

Comuniquen de Berlín que entre'ls pro-
cessos dels turcs se troben dos oficials ale-
manys que estan al servei del públic. Ade-
més, se diu que dos oficials alemanys, sis
dels quals pertanyen a l'Estat Major, han
demanat l'excedència per poder combatre
al costat dels turcs.

No cal dir, després d'aquestes noves, si
l'Alemanya està interessada en la victò-
ria dels turcs. L'argument d'aquesta es-
pecialment l'argument de la casa Krupp, és ale-
many, com alemanys eren els instructors
del seu exercit. Va, doncs, en aquesta guerra,
el seu honor de professors y de constructors
militars.

(PER TELEGRAM)

Francia i Rússia

París, 28. — «Le Matin», en un telegrama
de Nantes, diu que M. Poincaré va rebre
durant el dia d'ahir ombres telegràfiques.
Afectat que a la Prefectura se va cele-
brar ahir vespre un simulacre de Consell
a la sortida del qual M. Poincaré va ex-
pedir vuit telegrams dirigits a l'embaxa-
da de França a Sant Petersburg.

Intervenció

París, 28. — «L'Echo de Paris» publica
un telegrama de Londres dient que les po-
tències han demanat a la Porta que con-
cedís immediatament l'autonomia a la Ma-
cedonia, abans que una gran batalla de-
cisiva hagi fet impossible per als Estats
aliats l'acceptació d'aquella concessió.

L'assalt d'Andròpolis

París, 28. — Un despach de Skara-Za-
gora diu que s'està lliurant una terrible
batalla al peu de les muralles d'Andròpolis.

«L'Echo de Paris» publica un despach de
Berlín dient que un diari alemany ha re-
but la notícia de que ahir va començar
l'assalt d'Andròpolis.

Dicen els turcs...

Constantinoble, 28. — Al ministeri de la
Guerra han manifestat que les tropes o-
tomanes han recuperat les altures de Gri-
hovo, que havien sigut preses pels grecs.
Aquests han sofert perdes importants.

Declaracions d'en Poincaré

Nantes, 28. — M. Poincaré, en el banquet
amb que l'han obsequiat els seus amics
d'aquesta població, ha pronunciat un discurs
en el que ha fet interessants declaracions
sobre'ls problemes d'actualitat.

Referint-se al conflicte d'Orient, ha recordat
els esforços de França per evitar y
regulamentar per localitzar la turbulència bal-
cànica.

Ha manifestat que'l concert general de
les potències és necessari a fi de que la
inevitable contradicció d'interessos no de-
generi, tant o d'hora, en dissensament y en
conflicte.

Totes les cancelleries — ha afegit — han
aprobat l'activitat de França.

La mediació potser no és il·luminada.
A continuació ha afirmat M. Poincaré que
les converses d'ara no han modificat el sis-
tema actual d'aliances y amistats. La Tri-
ple entente permetrà inalterable, però
que la seva solidesa es cada dia més ne-
cessària per l'equilibri europeu.

Després d'expressar la seva satisfacció per
la pau italo-francesa y de l'acord franco-espanyol,
ha afirmat el que el Govern ha necessitat
de conservar la força material y moral, però
la qual l'escola laica està en el dever de
demostrar el seu patriotisme y la seva dis-
ciplina, entenent-ho així la majoria dels professors.

La situació a Turquia

Constantinoble, 28. — Ahir se va cele-
brar un important Consell de ministres, en
el que s'ha acordat prendre totes les mesures
que considerin necessàries per la defensa
de l'honor militar y l'integritat del país.
Les darreres notícies rebudes al minis-
teri de la Guerra indiquen que'ls diversos
cosos d'exèrcit de Turquia se mantenen a
la defensiva.

La situació, en general, és bona.

Corren rumors d'una imminent crisi mi-
nisterial.

Més reserves

Belgrad, 28. — El Govern ha cridat a
80.000 reserves més.

Preses de Baberki

Sofia, 28. — Els búlgars han ocupat Ba-
berki, ploma important situada al Sud de
Andròpolis, en la línia del ferrocarril de
Constantinoble.

Preses d'Escutari

París, 28. — Els diaris d'aquesta capi-
tal publiquen telegrams dient que Scutari
ha caigut en poder dels montenegrins.

Aquesta notícia necessita confirmació.

Lo que demanen els aliats

París, 28. — Segons un despach de Bel-
grad que publica «Le Petit Parisien», els re-
presentants dels Estats balcànics han de-
clarat a les potències d'una manera con-
fidencial que'ls països aliats depostaran im-
mediatament les armes si Turquia accepta
el programa de reformes a Macedonia y
als territoris de que s'han apoderat ja per
medi de les armes.

Ocupació de Istip

Belgrad, 28. — El diari oficial «Mir-
dan» diu que'ls búlgars han ocupat la població
d'Istip, després de violent combat.

A Mitrovitza

Belgrad, 28. — El tercer cos d'exèrcit
serbi ha ocupat Mitrovitza y el congo de
Rotochank.

Baixes serbies

París, 28. — En la presa de Kumenovo
moriren Alexandre Glichitch, tinent coronel
de l'exèrcit serbi y son germà el coman-
dant Duchan Glichitch. Passen de 1.800 els
buits albirats en els hospitals, essent tras-
ladats els més greus a Vranja y Nisch.

El Soldat de Turquia

París, 28. — En el Consell de ministres
celebrat aquest matí no s'ha pres cap de-
cisió sobre la projectada marxa del soldat
cap al teatre de la guerra.

Assamblea escolar

Ahí al matí tingué lloc la sessió de clau-
sura de l'Assamblea escolar, presidint el se-
nyor Rigo. La concurrencia era ben escassa.
Se procedí al nomenament de presidents
honoraris al senyor arxidiaca y als doctors
Murià y Rodríguez Méndez; després hono-
rari al senyor Baltà Bracóns, com a iniciador
de la Federació a l'Assamblea de Madrid
y de tots protectors als senyors Conde Pu-
erto y C.

S'acordaren vots de gràcies als Centres
Aragones, Valencians y Madrilenys amb
motiu dels festes organitzats per ells. Des-
prés a favor dels espanyols.
Se llegiren les conclusions de l'Assamblea.
Les de la secció primera s'aprovaren per
unanimitat.

En la votació dels apartats segon y ter-
cer de la quarta ponència, pertanyents a la
secció segona, s'ha abstenit de votar el re-
presentant d'Oviedo, aprovant-se la deman-
sa per unanimitat, excepte el segon apartat
de la secció ponència que fa referència a
l'ensenyament de les llengües regionals, que
votaren en contra Oviedo y Granada y se
abstingueren els representants de Madrid y
València.

La proposició que demanava l'unificació
del programa de l'Escola d'Arquitectura fou
rebuçada.

Les conclusions de la secció tercera se
acordaren per unanimitat.

Se demanà votant que fos concedit el
dret d'enginyer electricista an els marins;
acordant-se així.

S'acordà que l'any 1914 se celebri a Se-
villa un Congrés Hispà-Americà escolar y
que la tercera Assamblea escolar se fassi
a Granada durant la primera quinzena de
novembre de 1913.

El president donà per tancat l'acte pro-
nunciant un discurs de gràcies pels auto-
ritats, particularment a l'Ajuntament per
les facilitats donades y agraint la coopera-
ció que'ls escolars han prestat a l'Assam-
blea.

Ahí a la tarda un grup bastant nombrós
d'estudiants de l'Assamblea Escolar se di-
rigí a la Diputació Provincial y a l'Ajuntament
sollicitant l'ajuda d'algunes corporacions
en la qüestió dels enginyers indus-
trials.

Com que en aquella hora no hi havia'l se-
nyor Sotres a Ca la Gual, rebé a la comissió
el senyor Marcella, qui's oferí transme-
tre a l'arxidiaca les peticions dels estudiants,
després se dirigiren al Govern Civil, a qui
se li donà cap a la Reunió, on formaren
una manifestació portant espelmes enceses
y cridant la curiositat dels nombrosos tran-
seunts que en aquelles hores invadixen la
nuestra població. Al passar per davant de
les redaccions dels periòdics, els escolars a-
plaudiren y donaven visques al diari respectiu.

“SENYORA AVIA VOL MARIT”

Lo que'n diu la premsa

Del «Diario del Comercio»

«El celebrado novelista y autor dramático
don J. Pous y Pagés ha obtenido un señalado
triunfo. «Senyora avia vol marit» hubie-
se dado a su autor el título de comediógrafo
de primer orden si no tuviese ya conquistado
dicho título al «Endemà de bodas» y «En Joan Bonhom».

El paso dado por Pous y Pagés en el cam-
po de la dramaturgia catalana ha sido de
gigante. Es solo dable a los elegidos del
ingenio y de la inteligencia, escribir una
comedia de los méritos de «Senyora avia
vol marit» en la exposición del tema, su
desarrollo gradual, la fluidez del
lenguaje, el ingenio, el espíritu y la gracia
en que abunda y el dominio absoluto de la
técnica de que el autor en ella hace gala,
lo atestiguan.

El primer acto es un modelo en su géne-
ro por su claridad y precisión; el segundo,
si bien se aparta un tanto de la tónica do-
minante de la comedia, da carácter, para
bordes el evasivo, tiene fragmentos de
gran acierto y es de los que más divierten al
auditorio. El que haya alguna repetición en-
tre éste y el siguiente, no es defecto. Ni
de más fácil que el suprimir. El tercero es
de gran efecto escénico, movido con rara ha-
bilidad y el último, cuando creemos que
ya no hay otra posible, mantiene el interés
y crece hasta al fin de la comedia.

Apeles Mestres y Puig y Ferrer han tra-
tado en las tablas tema algo parecido al de
«Senyora avia vol marit», no obstante resulta
de una fuerte originalidad.

Los caracteres están trazados por mano
maestra, todos tienen un eco en nuestra vida.
Hay que ver esa deliciosa comedia para
gozar de todos sus escenas y detalles, su
descripción ya está en el título.

La concurrencia que llenaba el teatro no
cesó de reír y aplaudir ruidosamente. Al
fin de cada uno de los actos el autor com-
partió los aplausos con los intérpretes; de
estos se distinguieron las señoras Pla y An-
tonia Baró, señoras Fremon y Mestres y
los señores Capdevila, Darroqui, Aymerich,
Bardina, etc.

En conjunto la interpretación ha
sido admirable.

La decoración del señor Vilamara muy
adecuada.—R.

HOMENATGE

a l'Ignasi Iglesias

La Comissió Organitzadora,

al poble de Catalunya

Essent impossible, per la seva molta ex-
tensió, detallar nom per nom tots els donants
que han contribuït a la suscripció per a en-
quadernar l'Àlbum de figures que s'ha d'o-
ferir a l'Ignasi Iglesias, a continuació se pu-
blican els resultats corporatament per so-
cietats, periòdics, etc., y alguns donatius in-
dividuals.

De cada quantitat recollida, la Comissió
n'ha extès el corresponent rebut.

Excm. Ajuntament de Barcelona. 500'00

Portes de vana de l'Excm. Ajuntament. 4'00

Redacció de «La Publicitat». 1'00

Redacció d'«El Diluvio». 2'00

Redacció d'«EL POBLE CATALÀ». 6'10

Centre d'U. F. N. R. Districte II. 2'70

Sang Nova d'Hostafranca. 8'35

Agrupació Graciense d'U. F. N. R. 2'50

Agrupació de Sant Andreu. 12'90

C. N. R. de Sant Martí. 1'80

C. N. R. Federalista del Poble Nou. 5'10

Agrupació Democràtica d'U. F. N. R. 2'50

F. R. Català de Sans. 1'95

C. N. R. de Gracia. 7'00

C. N. R. de Barcelona. 6'90

C. N. R. Districte IV. 6'90

C. N. R. Districte VII. 7'00

C. d'U. F. N. R. Districte III. 1'40

C. F. N. R. del Clot. 2'65

Assemblea d'«El Poble de Barcelona». 1'00

Agrupació del Districte X. 2'50

Agrupació Integral. 1'00

Libreria Agnès

Libreria L'Avana. 11'20

Establ. Artístic. 1'30

Orbis Català. 4'70

Centre A. Dependents C. y de l'U. 2'25

Ateneu Districte III, «Renacimiento» y 2'25

societats domiciliades. 2'25

Foment de la Substància y J. A. C. 2'00

Ateneu Enciclopèdic Popular. 4'30

Redacció d'«El Teatro Català». 4'70

Redacció de «La Esfera Catalana». 1'00

D. Alexandre Corberó (recuadit). 2'00

Agrupació Païsa de Sant Andreu. 6'55

R. Segura y Agrupació Jové-Tort. 1'50

Societat Maron y Agrupació Jové-Tort. 3'50

Ateneu D. Regionalista del Poble Nou. 1'80

Lina Mariné. 3'40

D. Carles Ballarín. 1'05

D. Francesc Masó (diputat a Cortes). 10'00

Particulars variis (recuadit). 90

Lliga Regional de Manresa. 1'20

Ateneu Obrer de Manresa. 8'05

Centre Republicà de Manresa. 1'00

Orbis Manresà de id. 1'00

C. N. R. de Manresa. 3'20

«Emporadà Federal» de Figueras. 10'00

Don J. Ximeno Plans de Sant Hilari. 2'50

Un grup d'administradors de Torà. 2'15

Centre A. C. de Navarres. 2'30

Foment R. N. de Reus. 12'30

Redacció del «Diari de Sabadell». 5'25

Escola Orfònica de Vilanova y Geltrú. 2'80

Laboro Esperanto de id. 10'55

Centre Català de id. 6'90

La Gracia Grega de id. 4'60

Ateneu de id. 3'00

Unió Agrícola Industrial de id. 1'55

Orbis Vilanoví de id. 9'75

La Veranaga de id. 8'55

Redacció de «La Veu de Capelindes». 2'90

Centre Federal d'Arenys de Mar. 8'00

Centre Català de id. 9'60

Don Felip Balart, dels pobles de Vall- 8'00

ferrera. 7'40

Jovenut F. N. R. de Lleida. 5'80

Ateneu de Palau-solità. 4'25

Ateneu Català de Soler. 8'20

Centre Català de Saragossa. 5'40

Un grup d'administradors de Falset. 4'10

Associació Catalana de Premià de 1'80

Mar. 1'80

Comissió Conferència Iglesias de Ter- 15'00

ruça. 1'80

Jovenut F. N. R. de Mataró. 1'80

Lliga Republicana de Torroella de 5'00

Montgrí.

Total. 794'10

Tots els títols precedents, han enviat, ade- 1'00

metats, plegats firmes.

La Comissió Organitzadora, ha publicat el 1'00

seu agraïment a tothom que d'una manera 1'00

o altra, ha contribuït als treballs preliminars 1'00

de l'«Homenatge».

En els tallers d'enquadernació de l'Antoni 1'00

Torras, se treballa activament en l'en- 1'00

quadernació de l'Àlbum.

Un col·lecció, se passarà a recollir a 1'00

domicilis les firmes dels nostres autors, 1'00

artistes, crítics, periodistes, literats, etc., pe- 1'00

ra que al mateix temps, veig l'Àlbum.

El pergamí explicat, també segueix en- 1'00

llestint. El text del mateix, es com segueix: 1'00

Notes de Sport

EL «SAN SEBASTIAN» A BARCELONA

Ahí varem rebre una carta d'un amic 1'00

nostre, que viu a San Sebastián, comunicant 1'00

nos que'l «San Sebastián» vindrà a visitar-nos 1'00

la dies que s'està entremunt d'un mode for- 1'00

midable; tot fa preveure que'l divendres 1'00

y divendres veuràn dos importants partits 1'00

Els donostiarres arribaran dijous a la nit 1'00

Junt amb el «San Sebastián» vindran varis 1'00

elements de la Junta de dita Societat. A més 1'00

de també vindran delegats de l'«Atlético 1'00

de Bilbao» y del «Sporting» d'Irún, per mirar 1'00

de que quedi resolt una important y trascen- 1'00

dent qüestió pel futbol espanyol.

Oportunitat donarem més detalls.

El «Batalón» derrotà'l passat divendres 1'00

per 6 goals a 1, al segon (?) «Batalón» 1'00

de Barcelona. Els vencedors eren els següents 1'00

jugadors:

Astina, Joly, Canals, Gatell, Vifas, Borrás, 1'00

Kayser, Nonell, Villá, Duval, Hermans.

Federisme

Divendres que ve, es diu s'ensenyarà per 1'00

la celebració del Campionat pedestre que 1'00

ha organitzat el setmanari «Eco de Sports».

La llista de corredors fins ahir, arribava 1'00

a 10.

A jutjar per l'entusiasme regnant, la cursa 1'00

serà un gran èxit.

Amb motiu de la Festa Major de Vall, 1'00

els elements deports d'aquella població, 1'00

han organitzat una cursa pedestre, qual tra- 1'00

jecte es de 2 kms.

Ciclisme

Ademés, els mateixos elements de Vall, 1'00

han organitzat una cursa de bicicletes, qual 1'00

trajecte es de 34 kms.

Per ambdues proves hi han valuosos pre- 1'00

mios oferts.

Donarem els resultats d'aquestes manifes- 1'00

tacions esportives oportunament.

Botlletí del Treball

Informació telegràfica

PER TELEFON Y TELEGRAF

Madrid, 28, de 10 matí a 9 nit

Parla en Canalejas

Seguix el senyor Canalejas rebent felicitacions pel terme de les negociacions, no dels d'amb i corresponsals espanyols, sinó de persones de l'estranger.

Ja ha arribat el senyor Canalejas a aquest moment de la seva vida, en el qual, després d'una llarga espera, dona la naturalesa de l'assumpte, pel contrari, la notícia de la proximitat de la firma del tractat s'ha tornat amb insinuant.

Sembla que aquells reservem les ansies i curiositat per les notícies posteriors i les especulacions per als xismes de la política interior.

Ha afegit que quan la gent se va enterar de que'l senyor Navarro Reverter no havia assistit al Consell, van començar els comentaris i tot lo que caracteritzava un moment especulant, davant d'aconseguiments importants.

Tot això ho deia el senyor Canalejas després de que no s'havia conegut més extensió a un fet com la firma del tractat amb França.

Potser obediexi aquesta indiferència al llarg temps que han durat les negociacions, que s'havia anunciat amb anterioritat fa alguns mesos. Aquest matí ha conferenciat el senyor Canalejas amb el ministre d'Hisenda, tractant ambells del pressupost.

Referint-se al senyor Navarro Reverter, el president ha repetit lo que abans va dir el senyor Barroso: que'l ministre d'Hisenda havia disposat del cap i tingués que buscar el lloc enviant una al·locució escrita al cap del Govern exposant-li la impossibilitat d'assistir al Consell.

També ha conferenciat el president amb el senyor Calbetón per ocupar-se dels treballs de la comissió de pressupostos del Senat.

Ha dit el senyor Canalejas que abans va llegir el ministre de Foment en el Consell una llei que havia enviat les companyies ferroviàries i li havia enviat les companyies publicadores un document molt extens, desenvolupant els punts continguts en aquesta nota.

Les companyies se mostren decididament enemics del projecte de ferrocarrils i anomenen, si aquest s'aprova fins amb abandonar les línies per que l'Estat se'n retirés.

Retornen la part del projecte que's refereix a l'intervenció del Govern en les relacions de les empreses amb els seus agents, perquè volen contractar lliurement amb els seus agents.

El ministre de Foment ha dit el senyor Canalejas-me va comunicar si podia donar a la premsa aquest document i jo li he respost afirmativament.

Com que s'entenia de tot això els que esten que'l projecte del Govern s'ha fet per alavorar a les companyies.

El senador senyor Anón afirma que a aquesta tarda una pregunta sobre'l pressupost de Marina.

Respecte de la pregunta que'l senyor Lleras li té anunciada sobre els efectes de la llei de canvi, no sab què podrà contestar el senyor Canalejas, per més que creu que quedat aquesta setmana.

El qual el Govern ha parlat també amb els periodistes de la qüestió dels Balears, manifestant que, segons les seves notícies, els Balears i això la que amb tot i el seu interès, bona organització s'ha de fer grans duros.

El senyor Canalejas ha afegit que potser de huija els passis lo mateix i qui sab si la guerra acabarà per fi.

Aquest és el problema que's presenta en totes les guerres.

També ha fet el senyor Canalejas una llarga al·lusió a la política entaulada en les construccions de canons francesos i els de la casa Krupp, que és la que abasteix Turquia.

La casa Krupp culpa als artilers otomans de no saber utilitzar-los, negant l'importància del seu material respecte del francès.

Altres qüestions de que s'ha ocupat el senyor Canalejas és de la qüestió econòmica en aquest assumpte.

Tinguts en compte dels que França posseeix a Turquia un capital que alansa a una enorme xifra de 10.000.000 de francs.

Per últim, el senyor Canalejas elegit d'arrel durs de M. Poincaré concebut en termes molt feliços per Espanya.

La foradada del Canfranc

Ocio. — En la boca del túnel internacional del Canfranc s'ha celebrat una festa entre els enginyers francesos i espanyols.

Assistiren en el túnel francesos i espanyols i se reuniren en el centre d'ell, limitat amb llums de foc.

Se donà un champagne d'honor.

Després anaren en automòbil fins a la boca francesa, on se celebrà un banquet, el qual hi hagué brindis delirants.

Se llegiren telegrams dels senyors Canalejas i Villanueva felicitant als enginyers d'haver aconseguit la promesa tennament del túnel i de les negociacions sobre'l Marroc.

Vaga a Valencia

Valencia. — S'han declarat en vaga 250 treballadors que demanen augment de jornal. A Canalejas s'ha celebrat un míting ferroviari contra'l projecte del Govern.

Demanen la solidaritat dels treballadors de tots els oficis per combatre al Govern i a les Companyies.

Noves de Coruña

Coruña. — Hi ha hagut un gran huracà. Els vells de pescadors abandonen al port davant l'imponent aspecte del mar.

Fallen algunes llanxes i se pesca que se suposa se refugiaren en els ports propers.

Se suspengué la sortida dels vaixells que anaven a paquets d'emigrants.

El vent ha arrencat arbres i xameneies i ha trenat vidres i teules, fent perillós el trànsit pels carrers.

En el carrer de Paraderos un automòbil particular atropellat al xerxerari Antoni Sánchez, deixant-lo moribund.

Vaga a Màlaga

Málaga. — En una reunió de paletes, aquests acordaren la vaga general per avui i en aquest sentit s'oficià al governador.

Comunicació restablerta

Albacete. — Ha quedat apanyat el cable amb lo qual s'ha restablert la comunicació directa entre Albacete, Melilla i Ceuta.

Subasta a Cullera

Valencia. — A Cullera s'han substat a les Cases Consistorials els llocs Casado Acuña.

Ha protestat el senyor Cabelló notari, en nom de 36 propietaris, de que s'indignen les seves propietats en el votat.

L'arbitre nega a admetre la protesta.

Contra el projecte ferroviari

Coruña. — Els ferroviaris han repartit unes lletres anunciant que's secundarà tota els obrers contra'l projecte del Govern.

Han convocat a un míting per aquesta nit a tots els obrers dels diferents oficis, per a celebrar una sessió de protesta.

Carregant. — En el Centre Popular s'ha celebrat un míting ferroviari per protestar de la conducta del Govern.

Petició

Don Pau Iglesias ha visitat al ministre d'Hisenda per demanar que s'extinguís del pressupost d'utilitats a diverses societats obreres.

L'impost d'inquilinat

En el ministeri d'Hisenda s'estudien les bases per al repartiment veïnal, amb objecte de substituir l'impost d'inquilinat i el de canes.

Impressions del Congrés

Tots els comentaris que's fan en el Congrés són sobre la no assistència del senyor Navarro Reverter al Consell de ministres celebrat ahir.

Ha causat estranyesa que'l senyor Navarro Reverter hagi assistit aquest matí a un despatx oficial i no hagi anat aquesta tarda a les Cambres.

Ha circulat el rumor de que han dimissió els senyors Villanueva i Navarro Reverter, però persones que's creuen ben informades diuen que tal rumor careix de fonament.

Comissió de Pressupostos

S'ha reunit la comissió de pressupostos del Congrés per examinar el dictamen del pressupost de liquidació.

No hi assistí a la reunió'l president de la comissió senyor Suárez Inclán, qui entrà en el saló de sessions de la Cambra i envià un avís a la comissió de que aniria en quant tornés un incident parlamentari.

Fins individuals de la comissió se sentien molestats per aquest presenc del senyor Suárez Inclán.

La discussió sobre'l pressupost de liquidació va fer via serenament.

Assistí a la reunió'l ministre d'Instrucció pública, tractant de la part a que diu departament afeia en el pressupost de liquidació.

Els conservadors se reserven son vot, a pesar d'estar conformes amb les xifres, però entenen que deu incloure lo referent a Instrucció pública en el pressupost ordinari.

Se diu que s'ha avaluat la qüestió pendent entre els senyors Navarro Reverter i Villanueva, per haver presentat aquest sense consultar'l projecte de llei sobre Cambres de Comerç i jubilació dels toreros de fars.

La causa de que hagi augmentat el disgust han sigut els dades relatats al pressupost de liquidació.

Incident comentat

Se comenta molt un incident ocorregut a Primera hora del Congrés.

Estaven conferenciant els senyors Canalejas i el comte de Romanones en el despatx d'aquest, quant arribà el diputat republicà senyor Lamana i va adreçar al comte de que eren les tres i encara no hi havia senyals de que anés a obrir la sessió de la Cambra.

El comte de Romanones, malhumorat, contestà. Anà a trobar al president del Consell que diu que jo soc qui t'he de pagar.

Aquest és un detall de l'estat de relacions entre els senyors Canalejas i comte de Romanones, que no són gens cordials.

Avallat escolar

En l'Universitat se produïren aquest matí avallats, per pretendre l'atenció de la Escola d'Enginyers Industrials que altres escoles no ofereixen en les classes.

En la càtedra d'Història d'Espanya pretendien els avalladors treure a viva força als alumnes. No ho conseguiren.

Recoregueren altres centres d'ensenyansa amb igual pretensió i amb el mateix resultat.

En l'article de fons s'ocupa del problema de l'ensenyansa.

Diu que a Espanya's llegia solament per por a les gènties de la dreta o de l'esquerra i que les lleis son aquí una manera de tremolar.

Adverteix que l'instrucció pública no està cuidada i diu que l'única revolució sana per nostres destins no sobrevindrà mai, puig és la revolució de la competència.

Aquesta crida en el sentit de millorar l'instrucció, afegit, té devers i no ha d'estar animada per una esperança.

El Liberal

Insereix en lloc preferent un article den Luis Argués, en el que parla de la finalitat de la guerra dels Balkans.

El País

En l'article de fons, per fixar el terme del debat sobre'l projecte de llei de relacions entre les companyies ferroviàries i les espanyols, reproduïx aquest període els paràgrafs essencials del discurs que pronuncià l'altre dia'l senyor Azcarate en el Congrés sobre dit assumpte.

El Universal

Publica un article sobre la guerra dels Balkans, que denomina la novena creuada, en son aspecte religiós.

El Debate

En lloc preferent publica una carta del cardenal Prímat de Toledo sobre la qüestió de l'ingrés dels mestres públics en l'organització socialista.

— En altre lloc parla el 'El Debate' de la situació política, i després d'insistir en la possibilitat de que'l Govern se declari en crisi dintre de molts pocs dies, assegura que'l comte de Romanones serà l'encarregat de formar gabinet, unanimitat Governador don Nicolai Alonís Zamora, però que no hi hagi mancomunats.

Algeix que'l senyor Alba's quedarà, que a Foment anirà un amic que redreçà la qüestió dels alumnes de l'Escola d'Enginyers Industrials, i que no's tocarà lo de caritat, que quedarà per que ho trobi viu el senyor Meura i dubiti.

Acaba dient que a Hisenda seguirà'l senyor Navarro Reverter, amb els Pressupostos, i seguirà de liquidació, i que les demés carteres, les providrà'l comte de Romanones amb els seus amics.

La Mañana

Publica com editorial un article estatístic de la premsa espanyola. L'estadística senyala que desde l'any 1892 ens ha disminuït el nombre de periòdics conservadors i liberals, augmentant els d'altres significacions polítiques i molt especialment els de caràcter independent.

Adverteix que no es molt atressat un país en el que's publiquen 1.936 periòdics, per que algú els llegirà quan se publicuen.

A B C

Diu que en el Consell de ministres celebrat ahir, además de lo examinat, segons referències oficials, se tractà també del terme de les negociacions amb França i s'examinà la situació política i parlamentaria, fixant-se

principalment en l'estat de les majories, en les dificultats amb que ensopaga l'aprovació del projecte ferroviari i en els obstacles que sembla han de trobar en el Senat els projectes de mancomunats i de recarreg del dos per cent en la contribució industrial per les Cambres de Comerç.

El Radical

Diu que mentres el Govern se mostra entusiasmat pel terme de les negociacions amb França, el poble permanece indiferent perquè sab que l'acció d'Espanya al Marroc no contribuirà a millorar la situació política en que estigué colocat el país.

El projecte ferroviari

Se diu que en virtut del desgratado ngr que ha sigut rebut pels obrers i per les empreses, el Govern abandonarà'l projecte de llei relatiu a la qüestió ferroviària, poguent assegurar-se que no prosperarà.

El senyor Azcarate

Continúa malalt el senyor Azcarate, votent-se obligat a guardar llit.

Les concessions de les companyies Aquest matí han estat en el ministeri de Foment els representants de quasi totes les companyies ferroviàries, però donant compta al ministre de les concessions que a sos empleats obrers pensen fer.

La companyia de Madrid, Cáceres y Portugal no podrà fer cap concessió perquè'l seu estat econòmic no li permet.

La del Nord està disposada a donar el màxim de concessions.

En el ministeri de Foment han facilitat una nota amb les ofertes que han fet totes les companyies.

El plan de carreteres

El senyor Macià ha conferenciat amb el ministre de Foment recordant-li la promesa que va fer en el Parlament de presentar un projecte d'ampliació del plan dels 7.000 kilòmetres de carreteres.

El ministre li ha contestat que precisament estava ultimant les bases a que deuria subjectar-se dita ampliació per portar l'oportú projecte a les Corts.

La Reina malalta

L'indisposició que sofren la reina donya Victoria no té importància.

Se reduirà a un lleuger refredat que no l'obligarà a fer llit.

Anà a sopar en família, en el saló anomenat de la Corbela.

A l'apart hi assistiren 22 persones regals.

Sobre la sessió a les 315 haurà la presència del comte de Romanones i ocupant el banc ben els senyors Canalejas, Barroso, Alba i Villanueva.

Un secretari llegí amb alguna lentitud l'acta de l'anterior i a l'acabar la lectura versis diputats de la majoria demanen votació nominal per l'aprovació de l'acta.

Queda aprovada per 111 vots.

El senyor SORIANO pregunta a quin hora deuen començar les A dos quarts de tres.

El senyor SORIANO. — Doncs començeu sempre després de les tres.

El PRESIDENT. — Perquè entre la majoria i les minories se va convenir que's dos quarts de tres fossin les tres. (Rialles), i aquest acord consta en el diari de sessions.

El senyor SORIANO anuncia que demà plantearà un debat sobre l'interpretació del reglament respecte a la forma de començar les sessions.

Procs i preguntes.

El senyor ALBORNOZ denuncia que la Companyia de M. S. A. ha reduït a Saragossa el número de vagons per al transport de tonelles.

Reproduïx la denuncia que formulà altres vegades de que a Cádiz hi ha un regidor que és a la vegada inspector de Sanitat.

El ministre de la GOVERNACIÓ ofereix entansa.

El ministre de FOMENT repeteix lo que ja ha manifestat a altres diputats que li han fet denuncies semblants això és, que les Companyies no poden disposar de més material i no queda'l recurs de demanar-lo prestat a l'extranger perquè moltes línies no tenen l'amplaria internacional.

No obstant, ofereix dirigir-se a les Companyies per queassin al major esforç possible.

Rectifiquen els senyors ALBORNOZ i VILLANUEVA.

El senyor ALBORNOZ pregunta per què s'ha nomenat director de l'Institut d'Oviado a un cadet que estava en segon lloc de la llista, en lloc de nomenar al senyor Acedo que figurava en primer lloc de la llista pels seus anys i mèrits personals.

El ministre d'INSTRUCCIÓ PÚBLICA contesta que aquest nomenament se fan en persones de la confiança del Govern, sense que en això tinguin que veure's mèrits personals del designat.

El senyor ALBORNOZ, al rectificar, manifesta que no s'ha nomenat director al senyor Acedo perquè aquest és republicà, i creu que això no deu esser obstacle per a nomenar a un senyor per als càrrecs pels que's proposa.

El senyor GINER DE LOS RIOS intervé i diu que no es aquesta la tradició del partit liberal.

Recorda que'l senyor Alvarez va suprimir les lletres per aquesta classe de nomenaments i declarà l'independència de la càtedra.

També recorda que'l comte de Romanones nomenà rector de l'Universitat de Barcelona a un republicà: el senyor Rodríguez Méndez.

El senyor LA CIERVA. — Y el va mantenir el partit conservador.

El senyor GINER. — Celebro que S. S. pensi com Salillas.

El senyor LA CIERVA. — Es que ja estava nomenat.

El senyor GINER. — Es, doncs, que S. S. pensa com el ministre?

El senyor QUEJANO. — Y tots pensen molt bé.

El senyor GINER insisteix en que no es aquesta la doctrina del partit liberal.

Alguns republicans interrompen i se sent dir al senyor SORIANO, dirigint-se al senyor La Cierva: — S. S. va protestar contra el nomenament del doctor Simarro i no ho oblidem. (Rumors y cops de campaneta).

El senyor GINER DE LOS RIOS se pregunta que hi hagi un delegat regit en l'Institut de Figueras i un altre en el de Màlaga.

El senyor ALBA diu que'l delegat de Figueras fou nomenat per un anticòrrec seu a requeriment de l'opinió i del professorat.

En quant al delegat de Màlaga no s'atreveix a dir tant y ofereix entansa.

El senyor ALBORNOZ torna a rectificar i diu que'l nomenament de director de l'Institut d'Oviado és una arbitrarietat per servir el caciquisme.

El senyor ALAS PUMARINO. — Això és un fantasma.

El senyor ALBORNOZ. — No té semblança a S. S. quan era republicà i anava ben companyia dels senyors Alvarez y Baylla.

El senyor ALAS PUMARINO diu que ell mai ha intervingut en cap acta política al costat de don Melquíades Alvarez i si alguna vegada l'ha companyat ha sigut com amic particular, però mai ha sigut necc de cap càrrec republicà. Així, doncs, es fals tot lo que's diu en contrari.

Adverteix que'l senyor Albornoz en més d'una ocasió ha parlat dels crims del caciquisme i li requereix per que's posi de manifest.

El senyor ALBORNOZ vol explicar-ho, però'l PRESIDENT s'hi oposa, per tractar-se d'un diàleg que no interessa al país.

Li diu al senyor Albornoz que anunci una interpellació sobre'l caciquisme a Asturias i allavors podrà parlar amb l'extensió que desitgi.

El senyor ALBORNOZ. — Tinc de recollir un alusió del senyor Alas Pumarino.

PRESIDENT. — Quan explani l'interpellació.

El senyor LERROUX demana a la presència que permeti al senyor Albornoz recollir l'alusió.

El senyor ALBORNOZ, amb la venia de la presència, diu que ha vist moltes vegades al senyor Alas aplaudir al senyor Alvarez en discursos en que aquest combatia el caciquisme. Per això—alegix—no podrà negar que'm sigui republicà.

Actualment l'interpellació i diu que voldria explicar-la totsegut, a lo que s'oposa la presència.

El senyor ALAS diu que ell no té inconvenient en que s'explani en l'acte.

El senyor URUA. — És desitjant que se explani per demostrar que'ls cacs son en els bancs dels republicans.

El senyor ALBORNOZ. — Això no ho diré S. S. per mi.

El senyor URUA. — Però si per algú que pertany a la conjunció. (Protestes, rumors y cops de campaneta).

El senyor ALAS segueix dient que si ell ha parlat del caciquisme ha sigut amb la bona intenció.

El senyor LERROUX. — Amb la boca tanca també diem mal de la monarquia's republicans.

El senyor ALAS. — No nego que hagi aplaudit al senyor Alvarez, perquè hem sigut i som amics particulars; però això no autoritza per que'm diguin republicà.

El senyor LERROUX. — També jo soc amic d'alguns monàrquics i ping'm pren per monarca.

El senyor URUA i ALBORNOZ entenen un viu diàleg sobre els cacs asturians son republicans o no.

El PRESIDENT talla l'incident i diu que senyalirà dia per l'interpellació.

El senyor IGLESIA (don Pau) reproduïx les seves denuncies sobre'l joc i després s'ocupa de les designacions que's registren tot seguit en les mínges.

Demana que's faci major zel l'inspecció de mines, per evitar desgracies.

El ministre de FOMENT diu que tal inspecció se fa constantment i que molts accidents son ocasionats per l'inexperència dels obrers.

El senyor IGLESIA (don Pau) afirma que tals accidents son ocasionats per deficiència en la maquinària.

S'entra en l'orde del dia y se reanua la discussió del projecte de llei sobre la qüestió ferroviària.

El senyor GOYCOECHA fa observacions contra la totalitat del dictamen.

Afirma que'l projecte ha sigut redactat amb lleugeresa y que hi ha errors en les dades de legislacions estrangeres.

Continua la discussió del projecte de llei sobre relacions entre les companyies ferroviàries y les espanyols.

El senyor TORRES (don Lino) defensa el projecte sense aclarir res.

El senyor BURELL diu: La resposta es bastant concisa, com aquest Govern (Rialles).

Se suspèn el debat y se posa a discussió el pressupost del ministeri d'Hisenda.

El PRESIDENT concedeix la paraula al senyor Salillas per aplegar un vot particular.

Com el ministre d'Hisenda no assisteix a la sessió, els republicans diuen que no pot discutir-se aquest pressupost.

El PRESIDENT diu que està en son dret la comissió de Pressupostos y que pot discutir-se.

Protesten a vetus els republicans. En l'actitud sobresurten don Melquíades Alvarez y el senyor Soriano.

El senyor ALVAREZ (D. Melquíades) recorda que en certa ocasió se suspengué'l debat sobre'l pressupost d'Instrucció Pública per haver-se retirat del saló'l ministre del ram.

El senyor LA CIERVA aprova.

El ministre de FOMENT prega al senyor Salillas que parli.

Tornen a protestar els republicans y amb ells el senyor Quejano.

El ministre de Foment indignat, se dirigeix al senyor Quejano y li diu: Qu'hi faga a S. S. an això?

ESPECTACLES

Gran Teatre del Liceu
Inauguració el 6 del pròxim mes de Novembre.
Contindrà obert l'abonament a 37 funcions corres-
latives.

TEATRE CATALA ROMEA
Companyia còmic-dramàtica Larra-Gimenez-
Abadia. Avui La comedia en 3 actes
PETIT CAFÉ
Presentació esplèndida. Demà tarde «Petit ca-
fé». Nit «Don Juan Tenorio». Se despatxa a
comptaduria.

TEATRE TIVOLI—Avui dilluns, tarde a les 5
Vermouth especial: Primer: 2 actes «Anita
la risca», l'èxit de l'any dels germans Quinte-
ro. Segon:

Raquel Meller
Cuplets de son especial repertori. Nit, a dos
quarts de deu El millor cartell de Barcelona.
Primer: «La Cocina». Segon: 3 actes

El comisario imperial
den Pau Parellada (Melitón González). Tercer:
Raquel Meller
Aviat gran aconteixement teatral.
Se despatxa a comptaduria.

Teatre Novetats
Gran companyia Còmic-Dramàtica de
RICARD CALVO

LOLA VELAQUEZ
Avui dimars 4.ª funció del Institut Benèfic
Social. Nit a un quart de deu. Estrena del ju-
guet còmic en 1 acte «El primer irat». Segon:
El alcalde de Zalamea
Als Srs. abonats a Divendres de Moda s'els par-
ticipa que la proxima funció tindrà lloc el Di-
jous 31 del corrent per ser el Divendres festiu.
Dijous primera representació de

Don Juan Tenorio
Se despatxa a comptaduria.

Eldorado. COMPANYIA Villagómez
Avui dimars
La nova comedia en tres actes de grans
èxit.

PETIT CAFÉ
Luxosa presentació, dos decoracions noves
Servei de restaurant de la «Maison Do-
ra». Tots els dies, «Petit café».

Gran Teatre Espanyol
Sindicat d'autors
dramàtics catalans
Avui dimars nit a les 9. El dilluc
«Un cop de teles»
y la nova y aplaudida comedia en 4 actes

Senyora avia vol marit
Exit vintat. La comedia comensarà a les 10 en
punt. Demà 3.ª Veuilla d'Esquerma Catalana.
«Senyora avia vol marit»

Teatre Apolo
Companyia Bergés Casajuana. Avui Dimars
dos quarts de cinc. Doble 25 cts. Primer: «En-
tre tejas». Segon: «Bohemios». Tercer: Exit ve-
ritat «El hombre nacional». Nit a dos quarts de
deu. Preus econòmics, Entrada 35 cts. Primer:
«El hombre nacional». Exit. Segon: L'òpera en
3 actes «La novia del teniente». Dijous estrena
important «El Golfo de Guinea».

TEATRE COMIC—Avui dimars a dos quarts de
nou «Don Juan Tenorio» y «El nuevo Teno-
rio». 14 actes sens augment de preus. Entrada 30.

Teatre Apolo
Avui dimars nit a un quart de deu. Primer:
La comedia, «Elia única». Segon: El drama en 5
actes y 15 quadros, «Giordano Bruno». Mèrit
de la llibertat del pensament. Demà, «Giordano
Bruno». Dijous, «Don Juan Tenorio» y «El
nuevo Tenorio».

FRONTO COMtal
Dos grans partits pera avui a les 4 y quart.
2 partits.
ROJOS: Caralis, Salazar.
BLAUS: Gocuga, Eliola.
Entrada 150 ptes.
Nit a un quart d'onze Partit extraordinari.
ROJOS: Macia, Carrera.
BLAUS: Cecilio, Gocuga.
Detalls per cartells.

Turó Park

De 10 matí a 7 tarde.
Deports.—Atraccions.—Gran pista de pa-
tinar. Demà dimercres dia de moda. Diven-
dres Focs japonesos amb segals als nois.
Entrada 25 céntims

Cinematògrafs

DIORAMA Avui dimars grans
programa «Danzas acro-
bàtiques». «Las siete hijas del Profesor
Storm». Exit 2000 metres.

Los miserables
y altres. Venda y lloguer de pel·lícules.

CINE DIANA

Avui Dimars de Moda. 5 Estrenas. 5. «El
Amor el Arte». «Los Guerreros Derviches
de Oriente». «Los Cinco hijos del Consul».
«Pequeñas causas grandes efectos». «La
carta de Dimisida». Gran exit «La Dama
de casa Maxima». «Falt y Expiación». «Be-
bé y la carpa reconocida». «El ojo del
Muerto». y altres. Demà Dimercres, estre-
nes: «Jueces de Instrucción». «La Cloaca».

Concerts

Palau de la Música Catalana

Dijous, 31 d'octubre de 1912. a dos quarts
de deu vespere. concert
RICART, violoncelista. MATAS, pianista.
Obres de Bach, Gagliardi, Fauré y Strauss. Lo-
calista: Casa Dolente y y 3. Portal de l'Àngel,
magatzem de música.

ALCAZAR Gran Café Concert. Res-
taurant de primer orde.
Saracules agraes. Continuament Gran Debut.

MUSIC-HALL - LA BUENA SOMBRERA - GINJOL, 3
Nit: Gran exit de tota la Troupe.

Gran Edén Concert
Music-hall Pariscenc de Primer Ordre
Gran concert tots els dies Tarde y Nit per una
important «Companyia de Varietés».

CONCERT - LA GRAN PEÑA - SANT PAU, 83
Tots els dies tarde y nit, grans concerts pre-
nenthi part «La Caciavara».

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL»
Marqués del Duero, 105, devant Teatre Comtal
Grans Concerts tots els dies tarde y nit, per
una important «Companyia de Varietés».

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE—Concerts Santos tots els
dies. Coberts desde pessetes 350 Els di-
videndres, bouillabaisse. Dissabtes, menú correat
y vegetarià.

Botlletí comercial

28 Octubre de 1912

Moviment de Borses

BORSA DE BARCELONA				
Cotissació oficial				
Londres, 90 dies vista.	Oper.	Diner	Paper	
— sec.	26'75	26'75	26'89	
Paris, xec.	6'55	6'55	6'55	
Madrid y pllassa banca, a 3 d'v.	0'32	0'32	0'32	

Efectes públics				
Deute int. em. 1908 serie A...	Oper.	Diner	Paper	
— B...	85'55	85'55	85'55	
— C...	85'05	85'05	85'05	
— D...	85'05	85'05	85'05	
— E...	85'05	85'05	85'05	
— F...	85'05	85'05	85'05	
— G...	85'05	85'05	85'05	
— H...	85'05	85'05	85'05	
— I...	85'05	85'05	85'05	
— J...	85'05	85'05	85'05	
— K...	85'05	85'05	85'05	
— L...	85'05	85'05	85'05	
— M...	85'05	85'05	85'05	
— N...	85'05	85'05	85'05	
— O...	85'05	85'05	85'05	
— P...	85'05	85'05	85'05	
— Q...	85'05	85'05	85'05	
— R...	85'05	85'05	85'05	
— S...	85'05	85'05	85'05	
— T...	85'05	85'05	85'05	
— U...	85'05	85'05	85'05	
— V...	85'05	85'05	85'05	
— W...	85'05	85'05	85'05	
— X...	85'05	85'05	85'05	
— Y...	85'05	85'05	85'05	
— Z...	85'05	85'05	85'05	

Companyia Transatlantica	94'75	94'50	95'00
Canal d'Urgell	80'50	80'50	81'00
Soc. Gen. Aigües Barc.	83'50	83'50	83'50
Comp. Gen. Tab. de Filipines	100'75	101'25	
General Sucre de Espanya			
Comp. Asfaltos Asland			
Port de Barcelona, emp. 1905	105'75		
— preferents	108'25		
— Circul. 1909	108'50		
— 1910	108'50		
— 1911	107'00		
— 1912	107'00		
Port de Tarragona	103'50	104'00	
Bonos prof.—Comp. reg. Ebra	93'00	93'50	
Societat Catalana Gas	103'50	104'00	
Foment Obres y Construc.	97'75	98'25	
Comp. Cotes y Automobils	99'00	99'50	
Siemens Schuckert, Ind. El. G.	99'50	100'00	
Societat Valenciana Elec.	102'25	102'50	
Navegació y Industria	91'00	91'50	
Societat Carbons de Berga	96'50	97'00	

Obligacions				
Nord d'Esp., prior. Barcelona	Oper.	Diner	Paper	
— Lleida, Reus, Tar.	95'25	95'75		
— Villalba a Segovia	95'00	94'75	95'00	
— esp. Alm. Val. Tar.	94'75	94'50	94'50	
— Osea a Fr., alt. lla.	94'75	94'50	94'50	
Mines Sant Joan Abadeses	80'50	81'00		
Tarragona a Barc. y Fransa	86'65	86'65		
Madrid, Sarag. Alic. serie A				
— B...	100'75	100'50	101'00	
— C...	94'50	94'75		
— D...	94'25	94'00	94'25	
— Reus a Roda	83'50	84'00		
Alm. Val. y Tarrag. no adit.	77'50	77'75		
— adherides	49'00	49'50		
Med. Zam. Or. Vilgo, em. 1830	49'00	49'50		
— 1833	49'00	49'50		
— serie G y H	78'00	78'50	79'00	
Asturias, Gal. y León, 1. ^a serie				
— 2. ^a hipot.				
Valladolid a Med. de Riosoco	102'00	102'00	102'25	
Madrid, Cáceres, Port. serie 1. ^a	102'00	102'00	102'25	
— 2. ^a				
— 3. ^a				
— tots els cont. impars.				
Basco-Asturià, 1. ^a hipotoca				
— 2. ^a				
Carifena a Saragossa				
Olot a Girona	97'25	97'75		
Companyia General Tramvies				
— An. Tr. Bar. Ems. G.	95'50	96'00		
— Tr. Bar. S. A. y ext.	103'25	103'00	103'50	
— Barc. Elec.	81'50	82'00		

Accions				
Bank de Barcelona	Oper.	Diner	Paper	
Bank Prestams y Descomptes				
Catalana General de Crèdit				
Societat de Crèdit Mercantil	48'00			
Comp. Real Canalsació Ebra				
Ferrocarrils Andalusos				

BORSI Y CANVIS				
Borsi del matí				
Interior, fi de mes.	84'37	84'37		
Alcanta, idem.	82'00	81'00		
Norda, idem.	87'00	86'70		
Orenses, idem.	25'25			
Colonials, idem.	87'00	86'40		
Catalanes				
Borsi de la tarde				
Interior, fi de mes pròxim.	84'18	84'20		
Alcanta, idem.	80'30	80'60		
Norda, idem.	85'65	85'95		
Orenses, idem.				
Colonials, idem.				
Andalusos, idem.	63'40			
Bank Espanyol de l'illa de Cuba				
Cotons				
Catalanes				

Societat Catalana d'Edicions
Quota minima semestral, CINC PESSETES
Tres llibres cada semestre

Volums del segon semestre de 1911				
I. LES IDEES POLITIQUES D'EN VALENTI ALMIRALL, per Alexandre Plana, amb la traducció catalana dels treballs de l'almirall Espanya tal com es, Contestació a Núñez de Arce, y l'immortalitat a Espanya.				
II. PROSES BARBARES, per Prudent Bertrana.				
III. LA VIDA Y LA MORT DEN JORDI FRAGINALS, novel·la den J. Pous y Pagès.				

Volums del primer semestre de 1912				
I. ESTUDIS DE LITERATURA CATALANA, per Manuel de Montoliu.				
II. ORIGENS DEL CONEIXE-MENT, per don Ramon Turó.				
III. ORIGENS DEL CONEIXE-MENT, per D. Ramon Turó.				

Seguiran obres de Joaquim Ruyra, Josep Carner, Llais de Nicolau, Ramon Rucabado, Pompeu Fabra, Gabriel Alomar, Josep Maria Tallada, Romà Jori, etc. Els volums estaran elegantment impresos y constaran de 200 a 400 planes.

A les oficines d'EL POBLE CATALA se faciliten fulles de subscripció

Canvis de moneda				
Alfons	8'00	p. 100		
Isabels	8'00	—		
Unses	8'00	—		
Or de quatre duros	8'00	—		
Or de un y dos duros	8'00	—		
Dollars	8'90	—		
Lliures esterlines	25'60	p. 100		
Francs	8'20	p. 100		
Marcs	130'25	—		

Borsa de Madrid				
Interior comptat	84'39			
— fi de mes	84'40			
— pròxim	84'45			
Amortissable 5 per 100	84'45			
— a per 100	484'25			
Bank d'Espanya (accions)	283'00			
Accions Tabacalera	283'00			
Riu de la Plata	48'25			
Sucre preferent	14'00			
— ordinaries	14'00			
— obligacions	77'00			
Francs	106'45			
Lliures	25'60			

Plassa de Barcelona
Informació del CENTRE ALGODONER DE BARCELONA
LIVERPOOL, 28 d'octubre

COTONS				
Anterior	Tanca	Obre	a	Tanca
Disponible	8'12	8'12		
Setembre-October	8'08	8'08		
October-Novembre	8'05	8'05		
Novembre-Desembre	8'05	8'05		
Desembre-Janer	8'05	8'05		
Janer-Febrer	8'05	8'05		
Febrer-Mars	8'05	8'05		
Mars-Abril	8'05	8'05		
Abril-Maig	8'05	8'05		
Maig-Juny	8'05	8'05		
Juny-Juliol	8'05	8'05		
Juliol-Agost	8'05	8'05		

NOVA-YORK, 28 d'octubre				
Anterior	Tanca	Obre	a	Tanca
Disponible	11'25	11'25		
October	10'40	10'40		
November	10'42	10'42		
December	10'65	10'65		
Janer	10'65	10'65		
Febrer	10'65	10'65		
Mars	10'65	10'65		
April	10'65	10'65		
May	10'65	10'65		
Juny	10'65	10'65		
Julio	10'65	10'65		
Agost	10'65	10'65		

NOVA-YORK, 28 d'octubre				
Anterior	Tanca	Obre	a	Tanca
Disponible	11'25	11'25		
October	10'40	10'40		
November	10'42	10'42		
December	10'65	10'65		
Janer	10'65	10'65		
Febrer	10'65	10'65		
Mars	10'65	10'65		
April	10'65	10'65		
May	10'65	10'65		
Juny	10'65	10'65		
Julio	10'65	10'65		
Agost	10'65	10'65		

uny-Juliol	5'98			5'93	Maig	65'50	
lulio-Agost	5'98			5'92	Junio	64'25	
ALEXANDRIA, 28 d'octubre					Calma		
Ant.-Obre Anul.-Obre Tasca					METALLS		
..... 5'11 N. 2'10					LONDRES, 21 d'oct.		
Sovembre							